

нр 2018

код экземпляра

819377

хр-37-3Ли

на-2

24-1

9-1

0-2-1
0-2-1

нр 2017

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО»

ЮРИДИЧНА ОСІНЬ 2013 РОКУ

Збірник тез доповідей та наукових повідомлень
учасників всеукраїнської
науково-практичної конференції
молодих учених та здобувачів

(Харків, 14 листопада 2013 р.)

За загальною редакцією *А. П. Гетьмана*

570311

Харків
«Право»
2013

інформаційного поля із наступним відіранням матеріалів із завданої тематики, збирання інформації з метою дослідження громадської думки з будь-якого питання.

Починати медіааналітику треба із складання т.з. «карти ЗМІ», змістом якої є: перелік ЗМІ; реальний наклад та склад аудиторії даного ЗМІ, від-відування (Інтернет-ЗМІ); графік виходу видань, канал та час виходу ТБ/радіопрограм; внутрішня структура кожної редакції (головний редактор, редактори відділів, ключові кореспонденти). Моніторинг має справу із вже висвітленим матеріалом, у якому «усе вже сказано»: його тільки треб проаналізувати з метою встановлення змісту контенту (обсягу інформації, вміщеної в повному тексті, сукупності текстів), присутності в журналістиці тих чи інших осіб тощо, та впливу на формування інформаційного простору задля створення позитивного іміджу органів прокуратури шляхом своєчасного корегування їх медіастратегії. Моніторинг ЗМІ дозволяє оперативно оцінити стан висвітлення діяльності органів прокуратури у ЗМІ, з'ясувати інформаційні потреби та очікування споживачів інформації (наприклад, шляхом аналізу змісту інформаційних запитів громадян, які надходять до органів прокуратури), виявити як можливі прогалини та прорахунки в цій роботі, так і порушення законодавства з боку ЗМІ. В усікому разі інформація, отримана за наслідками моніторингу ЗМІ, спонукатиме органи прокуратури діяти відповідним чином у інформаційній грі, ставкою в якій є їх ділова репутація.

Данілін С. В.,
НУ «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого», здобувач кафедри організації судових та правоохоронних органів

САМОВРЯДУВАННЯ ПРОКУРОРІВ ЯК ЗАСІБ ПІДТРИМАННЯ ЕТИЧНИХ ЗАСАД ЇХ ДІЯЛЬНОСТІ

У системі засобів підтримання етичних засад прокурорської діяльності особливе місце посідає самоврядування прокурорів, як невід'ємна складова громадянського суспільства, під яким розуміють сукупність добровільно сформованих громадянських інститутів, що діють на самоврядних засадах в межах Конституції та законів, за посередництвом

яких індивіди реалізують свої права та свободи за умови їх сумісної діяльності.

Самоврядування взагалі може розглядатися як різновид соціально-го управління, яке полягає у свідомому впливі на волю людей з метою спрямування їх поведінки, і має два основні призначення: виконання певних функцій та власне самоорганізацію, які співвідносяться як зміст та форма. Запровадження прокурорського самоврядування свідчить про використання в управлінні органами прокуратури крім державних суб'єктів (посадових осіб) і недержавного утворення – прокурорської спільноти, органами самоврядування якої мають делегуватися деякі публічні функції. У такому складному управлінському механізмі його суб'єкти мають бути чітко впорядковані і виконувати конкретний обсяг роботи, що обумовлює важливість функціонального навантаження прокурорської системи для забезпечення її єдності.

Міжнародні стандарти та правила з етики і поведінки прокурорів заохочують ініціацію прокурорами створення або приєднання до професійних асоціацій або інших організацій, які представляють їх інтереси, підвищують їх професійну підготовку та захищають їх статус (п.9 Керівних принципів ООН, що стосуються ролі осіб, які здійснюють судове переслідування; п.6 розд.6 Європейських керівних принципів з етики та поведінки прокурорів «Будапештські керівні принципи» та ін.). З прийняттям Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» актуалізується інтерес до етичних засад діяльності прокурорських працівників, зокрема, щодо конфлікту інтересів, і запровадження механізмів його виявлення й вирішення. Соціальна небезпека такого конфлікту полягає у низці негативних наслідків, які він може викликати у вигляді порушення конституційних прав та свобод громадян, завдання шкоди іміджу держави, органу прокуратури та й усієї системі державних органів.

Проект Закону про прокуратуру, підготовлений Адміністрацією Президента України, передбачає запровадження прокурорського самоврядування для самостійного колективного вирішення прокурорами питань внутрішньої діяльності прокуратури. До таких проект відносить організаційне забезпечення прокуратури та діяльності прокурорів, соціальний захист прокурорів та їхніх сімей, а також інші питання, безпосередньо не пов'язані з виконанням повноважень прокурорів. Таке призначення прокурорського самоврядування є занадто вузьким, про що свідчить прийняття 28 листопада 2012 р. Всеукраїнською конференцією працівників прокуратури Кодексу професійної етики та поведінки пра-

цівників прокуратури, метою якого є визначення основних принципів і моральних норм, якими повинні керуватися працівники прокуратури при виконанні своїх службових обов'язків. Втім, не можна обмежити роль прокурорського самоврядування лише визначенням стандартів поведінки працівників, без здійснення моніторингу їх виконання.

Прокурорське самоврядування має здійснюватися у таких організаційних формах, як Всеукраїнська конференція працівників прокуратури та Рада прокурорів України. Створення системи місцевих органів прокурорського самоврядування не передбачено. Між тим, якщо вважати прокурорське самоврядування спільнотою, сформованою за професійною ознакою, то до нього мають входити прокурорські працівники усіх рівнів. Гарантією їх участі у самоврядуванні є побудова розгалуженої системи відповідних органів на місцях – загальні збори, конференції працівників прокуратури тощо. Більш того, у складі органів прокурорського самоврядування всіх рівнів мають формуватися й т.з. комісії з питань прокурорської етики, які охоронятимуть Кодекс професійної етики та поведінки працівників прокуратури, інші правила та норми в цій сфері.

Заслуговує на увагу також можливість делегування представників прокурорської спільноти для участі у діяльності комісій з питань попередження конфліктів інтересів в органах прокуратури, у дисциплінарному провадженні відносно прокурорських працівників тощо.

В підсумку зазначимо, що одним із завдань самоврядування прокурорів, як форми їх самоорганізації та життєдіяльності є забезпечення етичних зasad прокурорської діяльності, що має знайти своє відображення у новому Законі про прокуратуру.

Дудченко О. Ю.,

НУ «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого», аспірант кафедри організації судових та правоохоронних органів

ПРОБЛЕМИ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ПОВНОВАЖЕНЬ ГОЛОВИ СУДУ

Статус державних службовців, включаючи голів судів, передбачає чітке визначення їх прав і обов'язків. Визначення владних повноважень,

іх закріплення і здійснення являють собою складний процес, на який впливають різні чинники, у тому числі політичні, правові та соціально-психологічні.

Традиційно повноваження голови суду в наукових джерелах поділяють на суддівські, адміністративні, організаційні та представницькі, однак ставити зазначені категорії в один ряд не є коректним. На наш погляд, повноваження голови суду та його заступника поділяються на: 1) повноваження щодо здійснення правосуддя, тобто суддівські повноваження; 2) спеціальні повноваження, обумовлені його перебуванням на адміністративній посаді, тобто адміністративні повноваження. Термін «адміністративний» означає властивий адміністраторові, організаторській, адміністратор – керівник установи, організації, підприємства і т. ін., отже, прикметник «адміністративні» конкретизує повноваження, тобто вказує, що їм відповідає не будь-який комплекс прав та обов'язків, а тільки такий, що притаманний керівникові. Однак слід звернути увагу на те, що деякі вчені вважають, що адміністративні повноваження – це повноваження, які поширяються лише на апарат суду. На помилковість цього підходу вказує такий факт. Так, відповідно ч. 2 ст. 24, ч. 2 ст. 29, ч. 2 ст. 34, ч. 2 ст. 41 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» голова суду, реалізуючи свої адміністративні повноваження, видає накази та розпорядження, у той же час відповідно до п. 4 ч. 1 ст. 24, п. 4 ч. 1 ст. 29, п. 4 ч. 1 ст. 34 та п. 4 ч. 1 ст. 41 на голову суду покладено обов'язок видавати на підставі акта про призначення (обрання) суддею чи звільнення судді з посади відповідний наказ, що згідно із законом прямо вказує на відношення вказаного повноваження до категорії адміністративних повноважень голови суду.

Тобто законодавець прямо не поділяє повноваження голови суду на суддівські та адміністративні, що, у свою чергу, призводить до низки проблем. Так, І. В. Дем'яненко зазначає, що Закон України «Про судоустрій і статус суддів» звужує повноваження голови суду щодо визначення кола обов'язків свого заступника. Так, вона стверджує, що зазначені повноваження є звуженими, оскільки на відміну від Закону України «Про судоустрій України» від 7 лютого 2002 р., у якому зазначалося, що голова суду визначає обсяг обов'язків свого заступника, мова йде вже не про всі обов'язки заступника голови, а лише про адміністративні. З її точки зору, голова суду не може відрядити свого заступника для участі у відносинах з іншими орга-